C/2026/3940

1.9.2026

ZALECENIE RADY

z dnia 10 lipca 2026 r.

w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Szwecji

(C/2026/3940)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 ([1]), w szczególności jego art. 3 ust. 3,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania ([2]), w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rozporządzenie (UE) 2024/1263 określa cele ram zarządzania gospodarczego, jakimi są wspieranie zdrowych i stabilnych finansów publicznych oraz zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu i odporności poprzez reformy i inwestycje, a także zapobieganie nadmiernym deficytom budżetowym. Rozporządzenie stanowi, że Rada i Komisja prowadzą wielostronny nadzór w kontekście europejskiego semestru zgodnie z celami i wymogami określonymi w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Europejski semestr obejmuje, w szczególności, formułowanie zaleceń dla poszczególnych krajów i nadzór nad ich wdrażaniem.

(2) W dniu 25 listopada 2025 r., działając na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, Komisja przyjęła sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania na 2026 r., w którym wskazała Szwecję jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których potrzebna będzie szczegółowa ocena sytuacji. Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro ([3]), zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie kapitału ludzkiego w Unii Europejskiej oraz wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu na 2026 r., w którym przeanalizowano wdrażanie wytycznych dotyczących zatrudnienia i zasad Europejskiego filaru praw socjalnych. Rada przyjęła zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro ([4]) w dniu 21 kwietnia 2026 r., a wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu i zalecenie w sprawie kapitału ludzkiego – w dniu 9 marca 2026 r.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 (Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([3]) Dz.U. C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

([4]) Zalecenie Rady z dnia 21 kwietnia 2026 r. w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (Dz.U. C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj).

(3) W dniu 29 stycznia 2025 r. Komisja opublikowała Kompas konkurencyjności – strategiczne ramy mające na celu zwiększenie globalnej konkurencyjności Unii w ciągu najbliższych pięciu lat. Wskazano w nim trzy wymogi transformacyjne, tzn. innowacje, dekarbonizację i konkurencyjność oraz bezpieczeństwo, które stanowią podstawowe filary zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Odkąd opublikowano Kompas konkurencyjności, jest on wykorzystywany jako podstawa prac w ramach europejskiego semestru, co pozwala zapewnić spójność polityk gospodarczych państw członkowskich ze strategicznymi celami UE i stworzyć jednolite podejście do zarządzania gospodarczego, które wspiera zrównoważony wzrost, innowacje i odporność w całej Unii.

(4) W 2026 r. europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej nadal przebiega równolegle z ostatnim etapem wdrażania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) ([5]). Plany odbudowy i zwiększania odporności (RRP), wraz z finansowaniem w ramach polityki spójności, mają zasadnicze znaczenie dla realizacji priorytetów politycznych w ramach europejskiego semestru, ponieważ w planach tych miały znaleźć się rozwiązania umożliwiające skuteczne sprostanie wszystkim wyzwaniom wskazanym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów wydanych w ostatnich cyklach lub znacznej części tych wyzwań, a w programach finansowanych w ramach europejskiej polityki spójności wymagano uwzględnienia zaleceń dla poszczególnych krajów. W związku ze zbliżającym się zakończeniem funkcjonowania RRF niezwykle ważne jest utrzymanie reform i inwestycji wspieranych i realizowanych w ramach RRF, w szczególności tych, które przyczyniają się do sprostania wyzwaniom wskazanym w zaleceniach dla poszczególnych krajów, a także wykorzystanie tych reform i inwestycji jako podstawy do dalszych działań.

(5) W dniu 3 czerwca 2026 r. Komisja opublikowała sprawozdanie krajowe na 2026 r. dotyczące Szwecji. Oceniła w nim postępy Szwecji we wdrażaniu zaleceń dla tego kraju z 2025 r. oraz podsumowała realizację RRP przez Szwecję. Na podstawie tej analizy w sprawozdaniu krajowym wskazano najpilniejsze wyzwania, przed którymi stoi Szwecja. Oceniono w nim również postępy Szwecji we wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych oraz w realizacji głównych celów Unii dotyczących zatrudnienia, umiejętności oraz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego, a także postępy w realizacji celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju.

(6) Komisja przeprowadziła szczegółową ocenę sytuacji Szwecji na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. Główne ustalenia z oceny podatności Szwecji na zagrożenia makroekonomiczne, którą służby Komisji przeprowadziły do celów tego rozporządzenia, opublikowano w dniu 20 maja 2026 r. ([6]) W dniu 3 czerwca 2026 r. Komisja stwierdziła, że w Szwecji nie występują już zakłócenia równowagi makroekonomicznej. W szczególności nadal występują podatności na zagrożenia związane z rynkiem nieruchomości i wysokim poziomem zadłużenia prywatnego, choć ich skala w ostatnim czasie się zmniejszyła. Mimo że szwedzka gospodarka jest bardzo wrażliwa na zmiany stóp procentowych ze względu na szeroko rozpowszechnione stosowanie zmiennych stóp procentowych kredytów hipotecznych, okazała się odporna na wzrost stóp procentowych w latach 2022 i 2023, który doprowadził do spadku cen nieruchomości mieszkalnych. Od tego czasu ceny nieruchomości mieszkalnych pozostają stabilne i wydają się mniej zawyżone niż wcześniej. Duży sektor nieruchomości komercyjnych wykazywał oznaki poprawy zdolności refinansowania dzięki spadkowi stóp procentowych i lepszemu dostępowi do rynków kapitałowych. Zadłużenie gospodarstw domowych jako odsetek PKB, które spadało od czasu pandemii, ustabilizowało się w 2025 r. i należy się spodziewać, że pozostanie na stabilnym poziomie. W przyszłości niedobór mieszkań połączony ze złagodzeniem wymogów wobec kredytobiorców może prowadzić do wzrostu cen nieruchomości mieszkalnych i zadłużenia gospodarstw domowych. Sytuacja banków pozostaje stabilna, a odsetek kredytów zagrożonych jest niski. Niedawno podjęto pewne działania mające na celu zwiększenie elastyczności rynku najmu, a pod koniec 2025 r. wprowadzono korekty w ramach regulacyjnych dotyczących pozwoleń na budowę. W przyszłości skuteczne zwiększenie podaży mieszkań oraz ograniczenie zachęt podatkowych sprzyjających finansowaniu zakupu nieruchomości z kredytu, w połączeniu z rozważnym stosowaniem środków makroostrożnościowych, pomogłoby jeszcze bardziej ograniczyć wzrost cen nieruchomości mieszkalnych i zmniejszyć zadłużenie gospodarstw domowych. Ramy monitorowania postępów w reformach mieszkaniowych zapewni europejski semestr.

([5]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([6]) SWD(2026) 143 final.

(7) W dniu 21 stycznia 2025 r. Rada, na podstawie oceny i zalecenia Komisji, przyjęła zalecenie w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Szwecji ([7]). Plan obejmuje lata 2025–2028 oraz określa ograniczenie budżetowe w postaci maksymalnej stopy wzrostu wydatków netto na okres czterech lat. Rada zaleciła następujące maksymalne stopy wzrostu wydatków netto: 4,0 % w 2025 r., 4,4 % w 2026 r., 4,4 % w 2027 r. oraz 4,6 % w 2028 r., co odpowiada maksymalnym skumulowanym stopom wzrostu obliczonym przez odniesienie do roku bazowego 2023, wynoszącym: 10,7 % w 2025 r., 15,5 % w 2026 r., 20,6 % w 2027 r. oraz 26,1 % w 2028 r.

(8) Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie i jej reperkusje stanowią dla Unii Europejskiej wyzwanie egzystencjalne. Komisja zwróciła się do państw członkowskich, aby wystąpiły o uruchomienie w skoordynowany sposób krajowej klauzuli wyjścia przewidzianej w pakcie stabilności i wzrostu w celu wsparcia działań UE na rzecz szybkiego i znacznego zwiększenia wydatków na obronę ([8]), a Rada Europejska pozytywnie odniosła się do tej propozycji w dniu 6 marca 2025 r. Państwa członkowskie nadal mogą, w dowolnym momencie do 2028 r., wystąpić z wnioskiem o uruchomienie krajowej klauzuli wyjścia, jeżeli spełniają kryteria określone w art. 26 rozporządzenia (UE) 2024/1263.

(9) W dniu 30 kwietnia 2026 r. Szwecja przedłożyła swoje roczne sprawozdanie z postępów za 2026 r. ([9]) zawierające informacje na temat przestrzegania zalecanych maksymalnych stóp wzrostu wydatków netto oraz stanu realizacji reform i inwestycji ukierunkowanych na główne wyzwania wskazane w zaleceniach krajowych w ramach europejskiego semestru. Roczne sprawozdanie z postępów odzwierciedla również półroczną sprawozdawczość Szwecji z postępów w realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2021/241.

(10) Wzrost realnego PKB w 2025 r. wyniósł 1,5 %, a inflacja HICP – 2,6 %. Według prognozy Komisji z wiosny 2026 r. realny PKB wzrośnie o 1,8 % w 2026 r. i o 2,2 % w 2027 r., a inflacja HICP wyniesie 1,5 % w 2026 r. i 1,8 % w 2027 r.

(11) Według danych Eurostatu ([10]) deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Szwecji zmniejszył się z 1,5 % PKB w 2024 r. do 1,3 % PKB w 2025 r. Przy uwzględnieniu środków z zakresu polityki znanych do daty granicznej prognozy deficyt przewidziany w prognozie Komisji z wiosny 2026 r. ma wynieść 2,8 % PKB w 2026 r. i 2,5 % w 2027 r. Wzrost w 2026 r. wynika głównie ze stosunkowo dużych dyskrecjonalnych wydatków budżetowych, zwłaszcza w obszarze obronności.

(12) Z szacunków Komisji wynika, że w 2025 r. kurs polityki fiskalnej ([11]), który obejmuje wydatki finansowane zarówno ze środków krajowych, jak i unijnych, był restrykcyjny, na poziomie 0,3 % PKB. Prognozuje się, że w 2026 r. będzie on ekspansywny na poziomie 1,9 % PKB, a w 2027 r. – restrykcyjny, na poziomie 0,6 % PKB.

(13) Według danych Eurostatu ([12]) dług sektora instytucji rządowych i samorządowych Szwecji wzrósł z 34,2 % PKB na koniec 2024 r. do 35,1 % PKB na koniec 2025 r. Przy uwzględnieniu środków z zakresu polityki znanych w dacie granicznej prognozy relacja długu do PKB przewidziana w prognozie Komisji z wiosny 2026 r. ma wzrosnąć do 36,6 % do końca 2026 r., a następnie do 37,7 % do końca 2027 r. Wzrost wskaźnika zadłużenia w 2026 r. stanowi przede wszystkim odzwierciedlenie wzrostu deficytu.

([7]) Zalecenie Rady z dnia 21 stycznia 2025 r. w sprawie zatwierdzenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego Szwecji (Dz.U. C, C/2025/644, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/644/oj).

([8]) Komunikat Komisji, „Uwzględnianie wyższych wydatków na obronność zgodnie z paktem stabilności i wzrostu", Bruksela, 19 marca 2025 r., C(2025) 2000 final.

([9]) Roczne sprawozdania z postępów za 2026 r. są dostępne na stronie: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([10]) Eurostat-Euro Indicators [Wskaźniki dotyczące euro, Eurostat], 22 kwietnia 2026 r.

([11]) Kurs polityki fiskalnej jest zdefiniowany jako miara rocznej zmiany sytuacji budżetowej sektora instytucji rządowych i samorządowych. Służy on do oceny impulsu dla gospodarki wynikającego z polityk fiskalnych, zarówno tych finansowanych ze środków krajowych, jak i z budżetu UE. Miernikiem kursu polityki fiskalnej jest różnica między (i) potencjalnym wzrostem w perspektywie średnioterminowej a (ii) zmianą poziomu wydatków pierwotnych po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów oraz z uwzględnieniem wydatków finansowanych z bezzwrotnego wsparcia (dotacji) w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy unijnych.

([12]) Eurostat-Euro Indicators [Wskaźniki dotyczące euro, Eurostat], 22 kwietnia 2026 r.

(14) Według danych Eurostatu ([13]) całkowite wydatki obronne sektora instytucji rządowych i samorządowych w Szwecji wyniosły w 2025 r. 2,9 % PKB. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2026 r. przewiduje się, że w 2026 r. ich poziom wyniesie 3,8 % PKB ([14]).

(15) Unia nadal stoi w obliczu ryzyka zakłóceń w dostawach energii i dużej zmienności cen, spotęgowanego napięciami geopolitycznymi, które wpływają na światowe rynki ropy naftowej i gazu. Doświadczenia z kryzysu energetycznego w latach 2022–2023 pokazały, że szeroko zakrojone i nieukierunkowane środki wiążą się z dużymi kosztami fiskalnymi i są nieefektywne pod względem społecznym i gospodarczym. Od wybuchu wojny na Bliskim Wschodzie w lutym 2026 r. Szwecja przyjęła środki polityki fiskalnej w celu złagodzenia wpływu wysokich cen energii na gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa. Obejmują one nieukierunkowane obniżki akcyzy na benzynę i olej napędowy, obowiązujące odpowiednio do dnia 30 września i do dnia 30 listopada 2026 r., oraz nieukierunkowane wsparcie pieniężne ex post dla gospodarstw domowych na pokrycie kosztów gazu i energii elektrycznej poniesionych w styczniu i lutym 2026 r. Według prognozy Komisji z wiosny 2026 r. koszty fiskalne tych środków wyniosą 0,2 % PKB w 2026 r. ([15]) Według szacunków Komisji, gdyby środki te pozostały w mocy do końca 2026 r., ich koszty fiskalne wyniosłyby 0,4 % PKB w 2026 r.

(16) Według obliczeń Komisji wydatki netto w Szwecji wzrosły o 2,2 % w 2025 r., a o 8,2 % w ujęciu łącznym w latach 2024 i 2025. Wzrost wydatków netto w 2025 r. jest poniżej poziomu zalecanej maksymalnej stopy wzrostu. Łącznie w latach 2024 i 2025 skumulowana stopa wzrostu wydatków netto jest również niższa niż zalecana maksymalna stopa wzrostu.

(17) Na podstawie obliczeń Komisji przewiduje się, że wydatki netto w Szwecji wzrosną o 6,5 % w 2026 r., a o 15,3 % w ujęciu łącznym w latach 2024, 2025 i 2026. Prognozowany wzrost wydatków netto w 2026 r. przekracza zalecaną maksymalną stopę wzrostu, stanowiąc odchylenie o 1,0 % PKB w ujęciu rocznym. Łącznie w latach 2024, 2025 i 2026 przewidywana skumulowana stopa wzrostu wydatków netto jest niższa niż zalecana maksymalna stopa wzrostu. Systematyczne, konkretne i terminowe angażowanie władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych, społeczeństwa obywatelskiego i innych odpowiednich zainteresowanych stron pozostaje nieodzowne do zapewnienia szerokiego poczucia odpowiedzialności za pomyślne wdrażanie unijnych instrumentów finansowania, także w kontekście europejskiego semestru.

(18) Wdrażanie programów polityki spójności, które obejmują wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) przebiega w Szwecji w tempie szybszym od średniego poziomu UE, zarówno pod względem wyboru projektów, jak i płatności. Ważne jest utrzymanie obecnej dynamiki, a jednocześnie zmaksymalizowanie wpływu inwestycji w terenie. Szwecja podejmuje już działania w ramach swoich programów polityki spójności, aby pobudzać konkurencyjność i wzrost. Niektóre obszary, np. takie jak zrównoważony rozwój obszarów miejskich i gospodarka o obiegu zamkniętym, mogą jednak wymagać dalszej uwagi pod względem wdrażania. Konieczne jest zapewnienie szybkiej i skutecznej realizacji nowych inwestycji wskazanych przez Szwecję w przeglądzie śródokresowym funduszy polityki spójności, w szczególności inwestycji związanych z pięcioma priorytetami określonymi w rozporządzeniu w sprawie przeglądu śródokresowego ([16]).

([13]) Eurostat, wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych według klasyfikacji funkcji sektora instytucji rządowych i samorządowych (COFOG).

([14]) Definicja „wydatków na obronę" według NATO różni się od definicji „obrony narodowej" według klasyfikacji COFOG. Mogą ponadto występować różnice związane z czasem rejestracji wydatków, w szczególności wydatków na sprzęt wojskowy, ponieważ sprawozdawczość NATO opiera się na innych zasadach dotyczących czasu rejestracji niż rachunki narodowe.

([15]) Odzwierciedla to sytuację w dacie granicznej prognozy Komisji z wiosny 2026 r. (4 maja 2026 r.).

([16]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/1914 z dnia 18 września 2025 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1058 i (UE) 2021/1056 w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu sprostanie strategicznym wyzwaniom w kontekście przeglądu śródokresowego.

(19) Szwecja mierzy się z szeregiem wyzwań, które dotyczą rynku mieszkaniowego i wysokiego poziomu zadłużenia, redukcji emisji gazów cieplarnianych, wdrażania energii ze źródeł odnawialnych w kontekście ograniczeń zdolności sieci energetycznej i ograniczeń przesyłowych, systemu edukacji i pogarszających się wyników kształcenia uczniów oraz luk w umiejętnościach, które są najbardziej widoczne w przypadku osób ze środowisk defaworyzowanych pod względem społeczno-ekonomicznym i ze środowisk migracyjnych.

(20) Rynek wynajmu w Szwecji jest ściśle regulowany i podzielony na mieszkania z czynszem regulowanym niższym niż czynsz rynkowy i nowsze lokale z czynszem zgodnym z warunkami rynkowymi. Struktura ta generuje długie listy oczekujących na mieszkania z czynszem regulowanym, przy ograniczonych mechanizmach przydziału mieszkań osobom najbardziej potrzebującym, utrudnia budowę mieszkań i ogranicza mobilność pracowników. Dane dotyczące wydawania pozwoleń na budowę potwierdzają poważne pogorszenie koniunktury na rynku budowlanym i wskazują na niski poziom stabilizacji. Aby zapobiec pogłębianiu się luki w podaży mieszkań, konieczne byłoby zwiększenie aktywności budowlanej, zwłaszcza na obszarach miejskich, a także podjęcie wysiłków na rzecz skrócenia średniego czasu realizacji w odniesieniu do zagospodarowania przestrzennego i wydawania pozwoleń, które to procesy opierają się na niedawnych wysiłkach w tej dziedzinie i je wydłużają. Poziom zadłużenia sektora prywatnego należy do najwyższych w UE. Korzystne opodatkowanie kredytów hipotecznych, w szczególności możliwość znacznego odliczenia od podatku odsetek od kredytu hipotecznego, nadal stanowi istotną zachętę do zaciągania pożyczek przez gospodarstwa domowe. Skuteczne reformy mogłyby ograniczyć zachęty do akumulacji długu i poprawić przystępność cenową.

(21) Przy obecnej polityce Szwecja nie jest na dobrej drodze do osiągnięcia celów UE na 2030 r. dotyczących ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. W 2024 r. w Szwecji nastąpił wzrost emisji gazów cieplarnianych, głównie z transportu drogowego i maszyn mobilnych nieprzeznaczonych do ruchu drogowego. W szczególności o niedostatecznej realizacji celów klimatycznych świadczą niedawne zmiany polityki, w tym dotyczące obniżenia obowiązku stosowania domieszek biopaliw oraz wprowadzenia niższych podatków od paliw ciekłych, które doprowadziły do zwiększenia emisji gazów cieplarnianych. Ponadto poziom pochłaniania dwutlenku węgla w Szwecji nie wydaje się być na dobrej drodze do osiągnięcia wartości docelowej UE na 2030 r. ustanowionej w odniesieniu do użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. Aby osiągnąć te wartości docelowe, konieczne byłyby dalsze działania w ramach polityki, takie jak opodatkowanie paliw oraz wprowadzenie zachęt do zrównoważonej gospodarki leśnej.

(22) Szwecja w dalszym ciągu jest państwem członkowskim o najwyższym udziale energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii końcowej. Ograniczenia zdolności sieci energetycznej i ograniczenia przesyłowe utrudniają jednak dalsze wdrażanie energii ze źródeł odnawialnych. Wyeliminowanie tych ograniczeń ma kluczowe znaczenie, ponieważ do 2045 r. końcowe zużycie energii elektrycznej w Szwecji ma znacząco wzrosnąć ze względu na zwiększone potrzeby przemysłu i transportu w zakresie elektryfikacji. Poprawa dostępu do niewykorzystanego potencjału Szwecji w zakresie energii ze źródeł odnawialnych może zaspokoić potrzeby w zakresie trwającej elektryfikacji przemysłu na południu kraju oraz przyczynić się do innowacyjnego i ekologicznego rozwoju przemysłu, a także dekarbonizacji na północy.

(23) Obecne procedury wydawania pozwoleń utrudniają realizację nowych wielkoskalowych projektów w zakresie czystego przemysłu oraz zwiększenie zdolności produkcyjnych Szwecji w zakresie energii ze źródeł odnawialnych. Przeciągające się i złożone procedury powodują m.in. niepewność inwestycyjną i utrudniają wdrażanie projektów dotyczących morskiej i lądowej energii wiatrowej. Szwecja odniosłaby korzyści z rozszerzenia i wykorzystania niedawno przyjętych ukierunkowanych systemów kompensacji terytorialnej oraz z dalszego zmniejszania barier wynikających z nieefektywnych procedur wydawania pozwoleń oraz prawa weta, jakie przysługuje gminom.

(24) Biorąc pod uwagę kluczową rolę kapitału ludzkiego w zwiększaniu konkurencyjności i strategicznej autonomii Unii, w 2026 r. Rada zaleciła państwom członkowskim podjęcie pilnych działań w celu sprostania wyzwaniom strukturalnym związanym z kapitałem ludzkim w dziedzinie umiejętności, edukacji i szkoleń i ograniczającym konkurencyjność. Zalecenia krajowe na 2026 r. skierowane do Szwecji mogą przyczynić się do wdrożenia zalecenia Rady w sprawie kapitału ludzkiego w Unii.

(25) Chociaż szwedzcy uczniowie osiągają wyniki powyżej średniej unijnej w zakresie umiejętności podstawowych i cyfrowych, wyniki kształcenia w zakresie umiejętności podstawowych pogorszyły się od 2018 r. ([17]) System szkolny nie zapewnia równości, co przejawia się w tym, że odsetek słabych wyników w nauce w zakresie umiejętności podstawowych są szczególnie wysoki w przypadku uczniów wywodzących się ze środowisk migracyjnych lub defaworyzowanych pod względem społeczno-ekonomicznym, w przypadku których istnieje również większe prawdopodobieństwo koncentracji w niektórych szkołach. Uczniowie ze środowisk defaworyzowanych są również niedostatecznie reprezentowani w szkołach prywatnych, które przeciętnie są łagodniejsze w wystawianiu ocen i których uczniowie mają w związku z tym większe szanse na podjęcie dalszej nauki. Znaczna część uczniów kończy kształcenie obowiązkowe, mając zbyt niskie lub niepełne oceny, które uniemożliwiają im bezpośrednie zakwalifikowanie się do krajowego programu kształcenia w szkole średniej II stopnia. Niedobór wykwalifikowanych nauczycieli, zwłaszcza w szkołach i placówkach wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, do których uczęszcza wielu uczniów ze środowisk defaworyzowanych, zagraża jakości i równości systemu kształcenia i jeszcze bardziej pogłębia problem coraz gorszych wyników w nauce. Szwecja odniosłaby korzyści z wykorzystania niedawnych propozycji reform, których celem jest wyeliminowanie podstawowych przyczyn niekorzystnych tendencji w zakresie równości i wyników.

(26) Pomimo podejmowanych wysiłków niedobory siły roboczej i kwalifikacji nadal utrzymują się w niektórych sektorach i zawodach, takich jak opieka zdrowotna, informatyka i edukacja, a dodatkowo pogłębia je niedopasowanie między kształceniem i szkoleniem a potrzebami rynku pracy. Ma to negatywny wpływ na konkurencyjność Szwecji i prowadzi do bezrobocia strukturalnego. Istnieje kilka regionów, takich jak północne obszary słabo zaludnione, w których występuje niedobór siły roboczej, podczas gdy w innych regionach występuje nadwyżka siły roboczej, co wskazuje na potrzebę poprawy mobilności pracowników oraz usprawnienia usług publicznych i infrastruktury publicznej, aby umożliwić pracownikom przenoszenie się do regionów, w których dostępne możliwości zatrudnienia lepiej odpowiadają ich umiejętnościom. Pomimo rosnącego uczestnictwa w kształceniu i szkoleniu zawodowym (VET) Szwecja nadal mierzy się z wyzwaniami związanymi z dostosowaniem się do potrzeb rynku pracy, a odsetek absolwentów pracujących na stanowiskach odpowiadających ich wykształceniu i szkoleniu spada. Wpływ środków wprowadzonych w celu zapewnienia szybszej integracji na rynku pracy osób ze słabszych grup społecznych, w szczególności osób ze środowisk defaworyzowanych i migracyjnych, był jak dotąd ograniczony, a Szwecja nadal ma najwyższą w UE stopę bezrobocia wśród osób urodzonych poza UE. Niższy poziom wykształcenia i ograniczone umiejętności osób ze słabszych grup społecznych jeszcze bardziej zmniejszają ich szanse na zatrudnienie.

NINIEJSZYM ZALECA Szwecji podjęcie w latach 2026 i 2027 działań mających na celu:

1. Zapewnienie, by wydatki netto były zgodne z maksymalnymi stopami wzrostu zaleconymi przez Radę w dniu 21 stycznia 2025 r., w związku z istotnym odchyleniem od zalecanego pułapu wydatków netto prognozowanym przez Komisję na 2026 r. Zwiększenie gotowości obronnej, a jednocześnie zapewnienie stabilności długu i efektywności wydatków, a także stopniowe dostosowywanie budżetu w celu utrzymania strukturalnie wyższych wydatków na obronę. Zapewnienie, aby środki wprowadzane w celu złagodzenia skutków wzrostu cen energii miały charakter tymczasowy, były ukierunkowane na ochronę gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji lub zaspokojenie potrzeb przedsiębiorstw energochłonnych i utrzymywały zachęty do oszczędzania energii oraz aby koszty fiskalne tych środków były zgodne ze zobowiązaniami wynikającymi z ram fiskalnych UE.

2. Zapewnienie ciągłości reform i inwestycji realizowanych w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Utrzymanie tempa realizacji projektów w ramach programów polityki spójności, w stosownych przypadkach w oparciu o realokację środków na priorytety strategiczne uzgodnione w kontekście śródokresowego przeglądu ram polityki spójności i elastyczność przewidzianą w ramach polityki spójności.

3. Poprawę efektywności rynku nieruchomości mieszkaniowych, m.in. przez wprowadzenie reform rynku wynajmu. Pobudzanie inwestycji w budownictwo mieszkaniowe i eliminowanie barier strukturalnych w celu złagodzenia niedoborów, zwłaszcza na obszarach miejskich. Ograniczenie zachęt do akumulacji długu, np. przez wyeliminowanie lub ograniczenie możliwości odliczania od podatku odsetek od kredytów hipotecznych.

4. Zapewnienie osiągnięcia celów w zakresie redukcji emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych przez ograniczenie w szczególności emisji z transportu drogowego. Rozbudowę i modernizację sieci przesyłu energii. Przyspieszenie i usprawnienie procedur wydawania pozwoleń na wdrażanie odnawialnych źródeł energii, w szczególności w odniesieniu do morskiej i lądowej energii wiatrowej, oraz unikanie uchylania zatwierdzonych pozwoleń.

([17]) Według wyników PISA.

5. Poprawę wyników w nauce, w szczególności uczniów wywodzących się ze środowisk defaworyzowanych pod względem społeczno-ekonomicznym i ze środowisk migracyjnych, rozwiązanie problemu niedoboru wykwalifikowanych nauczycieli oraz zapewnienie równego dostępu do systemu szkolnictwa. Rozwijanie umiejętności siły roboczej oraz rozwiązanie problemu niedoboru kwalifikacji i niedopasowania umiejętności przez ukierunkowane środki polityki, w tym środki aktywnej polityki rynku pracy, oraz przez wsparcie i zachęty mające na celu poprawę integracji na rynku pracy, w szczególności osób wywodzących się ze środowisk defaworyzowanych pod względem społeczno-ekonomicznym i ze środowisk migracyjnych.

Sporządzono w Brukseli dnia 10 lipca 2026 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

S. HARRIS